

nota

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Onderzoek en Wetenschapsbeleid

Van

Datum

23 mei 2023

Referentie

Bijlagen

1

Interdepartementaal

afgestemd

BuZA

Reactie op schriftelijke vragen van van de leden Beertema en Wilders (beiden PVV) over het bericht 'Saudijsche universiteit betaalde Nederlandse wetenschappers voor prestige'

Aanleiding

Beertema en Wilders (PVV-fractie Tweede Kamer) hebben Kamervragen gesteld over het NOS bericht 'Saudijsche universiteit betaalde Nederlandse wetenschappers voor prestige'. Met de bij deze nota gevoegde brief geeft u antwoord op de vragen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief aan de Tweede Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- Het is om meerdere redenen kwalijk als wetenschappers in Nederland meewerken aan constructies waarbij ze ten onrechte een buitenlandse universiteit vermelden als hun eerste werkgever, ongeacht de context van de daardoor begunstigde partij.
 - Allereerst doen ze de Nederlandse universiteiten, die hun echte werkgever zijn, hiermee tekort.
 - Ten tweede ondermijnen ze op deze manier het vertrouwen in de wetenschap.
- Nederlandse universiteiten dienen in hun rol als werkgever van de onderzoekers scherp te zijn op dit soort acties van hun onderzoekers. Universiteiten hebben een belangrijke rol bij het borgen van het vertrouwen van de samenleving in de wetenschap.
- Het is aan de universiteiten om in hun hoedanigheid als werkgever te bepalen wat in voorkomende gevallen een gepaste sanctie is.
- Wetenschappers kunnen topprestaties leveren mede dankzij de financiering en steun van Nederlandse universiteiten.
- Dit soort gevallen onderstreept opnieuw het belang van transparantie van universiteiten en wetenschappers als het gaat om hun financiering en de belangen van hun financiers.
- Rankings zijn kwetsbaar als het gaat om de vraag in hoeverre zij een goed beeld geven van de kwaliteit van universiteiten en onderzoekers. Deze kwetsbaarheid onderstreept het belang om de internationale beweging van het breder erkennen en waarderen van onderzoekers te steunen.
- Er lopen diverse acties om de transparantie van financiering te verhogen, zoals gesprekken met rectoren over dit onderwerp en de publicatie van lijsten van leerstoelgroepen die extern gefinancierd worden. Ook zijn de KNAW, UNL, VH, NWO, NFU en TO2-Federatie gevraagd de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI) te evalueren. De uitkomsten van de

NGWI evaluatie worden naar verwachting voor de zomer 2024 met de Kamer gedeeld.

Toelichting

- **Krachtenveld:** er is met Ministerie van Buitenlandse Zaken afgestemd over de beantwoording van vraag 1, waarin uitspraken worden gedaan over de staat van de mensenrechten in Saudi-Arabië.
- Sinds de publicatie van het NOS artikel dat de aanleiding was van deze vragen is bekend gemaakt dat Wageningen UR heeft besloten hoogleraar levensmiddelentechnologieën Vincenzo Fogliano per direct voor twee jaar uit zijn leerstoelgroep te zetten.
- UNL geeft aan dat dit het enige bekende geval is waarbij een wetenschapper in dienst van een instelling (dus niet emeritus) ten onrechte een andere instelling vermeld als eerste werkgever.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.